

Forslaget svarer til erstatningslovudvalgets udkast. Det er omtalt i betænkning III, side 51 og side 121. Se endvidere betænkning II, side 48.

Til § 13

Bestemmelsen indeholder regler om fastsættelse af erstatning for tab af forsørger til ægtefælle eller samlever. Bestemmelsen sonderer ikke mellem, hvorvidt det er manden eller kvinden der afgår ved døden. Enkemænd og enker er således ligestillede.

Der er også ligestilling mellem personer, der har indgået ægteskab og personer, der lever i et faktisk samlivsforhold. For at en samlever skal kunne kræve forsørgertabserstatning stilles der ikke som efter arbejdsskadeforsikringsloven krav om, at samlivet skal have været i en vis bestemt periode. Efter arbejdsskadeforsikringslovens § 31, stk. 1, kræves, at den efterlevende skal have samlevet med afdøde i et ægteskabslignende forhold i 5 år. Afgørende er efter forslaget alene, om der på tidspunktet for skaden bestod et samliv af en art, der gør det rimeligt at sidestille den efterladte med en ægtefælle.

Det er en betingelse for at opnå erstatning, at afdøde var *forsørger*. Afgørende for, om dette er tilfældet, er i almindelighed, om der på skadestidspunktet forelå en forsørgelsessituation – enten i faktisk eller retlig henseende. Dette medfører, at en efterladt ægtefælle har krav på forsørgertabserstatning, uanset om samlivet mellem ægtefællerne var ophævet. Omvendt er afdøde også forsørger, hvis vedkommende rent faktisk forsørgede den efterladte, uanset om der var pligt hertil. Der stilles dog ikke ubetinget krav om, at der på tidspunktet for skaden forelå en forsørgelsessituation. Der kan således forekomme tilfælde, hvor ingen af parterne på tidspunktet for skaden forsørgede hinanden, men hvor der var en konkret udsigt til senere forsørgelse.

Omfanget af forsørgelsen er uden betydning. Dette hænger sammen med, at bestemmelsen anvender en gennemsnitsregel, jfr. straks nedenfor, hvorefter forsørgelsens omfang udgør 30 pct. af den erstatning, som afdøde må antages at ville have opnået ved et fuldstændigt tab af erhvervsevnen, jfr. §§ 5–8. Efter *stk. 1, 2. pkt.*, udgør erstatningen dog mindst 225.000 kr., medmindre der foreligger særlige omstændigheder, hvilket omtrent svarer til den højeste forsørgertabserstatning, der ydes efter de gældende regler til efterlevende ægtefæller.

Udgangspunktet er således, at man skal opgøre, hvad afdøde kunne have opnået ved fuldstændigt tab af erhvervsevnen. Var afdødes årsløn f.eks. 160.000 kr., eller var afdøde hjemmearbejdende ægtefælle, ville erhvervsevnetabserstatningen have udgjort 800.000 kr., jfr. §§ 7 og 8, og forsørgertabserstatningen udgør 30 pct. heraf, eller 240.000 kr. Hvis afdødes årsløn var 100.000 kr., vil forsørgertabserstatningen efter *stk. 1, 1. pkt.*, udgøre 30 pct. af 500.000 kr. eller 150.000 kr. Bestemmelsen i *stk. 1, 2. pkt.*, medfører imidlertid, at erstatningen, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, skal fastsættes til 225.000 kr. Denne bestemmelse har betydning i alle tilfælde, hvor afdøde var forsørger, men havde en årsløn på under 150.000 kr. Herved sikres bl.a., at der ydes en rimelig erstatning for tab af forsørger, hvor afdøde ydede forsørgelse, men kun havde en mindre årsløn eller måske slet ingen årsløn, f.eks. fordi forsørgelsen skete ved andre indtægter end erhvervsindtægter. Det er tanken, at erstatningen altid bør fastsættes til 225.000 kr., medmindre der ikke har været tale om nogen forsørgelse eller kun om en forsørgelse af ringe betydning. Er dette tilfældet, giver bestemmelsen adgang til at fastsætte en mindre erstatning.

I *stk. 2* er det bestemt, at erstatningen nedsættes efter reglerne i § 9, såfremt forsørgeren var fyldt 56 år. Også en erstatning, der efter *stk. 1, 2. pkt.*, er fastsat til 225.000 kr., skal nedsættes efter *stk. 2*. Baggrunden for reglen er den samme som for § 9, og der henvises derfor til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Forslaget svarer i det væsentlige til erstatningslovudvalgets flertals forslag. Reglerne om forskellige fradrag i erstatningen er dog udeladt i forslaget. Reglen om minimumserstatningen på 225.000 kr. indgik ikke i flertallets forslag.

Til § 14

Bestemmelsen fastslår, at efterlevende børn har krav på erstatning for tab af forsørger.

Ved efterlevende børn forstås ethvert barn, over for hvem afdøde havde en legal forsørgelsespligt. Børn, som afdøde rent faktisk forsørgede, såsom plejebørn og stedbørn, er således ikke omfattet af bestemmelsen. Disse børn vil imidlertid i samme omfang som hidtil kunne få erstatning efter § 12, jfr. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Efter forslaget er omfanget af forsørgelsen uden betydning, og erstatningen til efterlevende børn er således delvist standardiseret.